

บันทึกข้อความ

สำนักงาน ก.พ.ร.
รับที่ 3534
วันที่ 29 เม.ย. 2562
เวลา

หน่วยงาน ฝ่ายสำนักงาน สถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๙๙๒๘
ที่ ๑๒๕๑/๒๙๕๒ วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๒
เรื่อง ผลข้อหารือเกี่ยวกับหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
พ.ศ. ๒๕๖๐

เรียน เลขาธิการ ก.พ.ร. ประธานกรรมการ

ตามหนังสือที่ ๑๒๕๑/๖๖๗๖ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ สถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ข้อหารือเกี่ยวกับหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ไปยังกรมบัญชีกลาง นั้น

บัดนี้ กรมบัญชีกลาง ได้ตอบข้อหารือดังกล่าวตามหนังสือที่ กค(กวจ) ๐๔๐๕.๒/๑๖๑๕๔ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๒ ความว่า “สถาบันฯ เป็นหน่วยงานที่อยู่ในนิยามความหมายของคำว่า “หน่วยงานของรัฐ และเงินของสถาบันฯ เป็นเงินที่อยู่ภายใต้นิยามความหมายว่า “เงินงบประมาณ ตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ สถาบันฯ จึงต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ และกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ นี้” (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้าย) ทั้งนี้ สถาบันฯ จะปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด และเร่งดำเนินการปรับระบบการจัดซื้อจัดจ้าง รวมทั้งประสานงานกับสำนักงานเลขาธิการของสำนักงาน ก.พ.ร. ในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยเร็วต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางกิตติยา คัมภีร์)

ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีฯ

กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการอำนวยการสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร.

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ รวง ๕๕

สภา	
กิจการบ้านเมือง	
เลขที่รับ	๐๑๐๖
วันที่	๒๔ มี.ค. ๖๒
เวลา	๑๒.๔๕

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ข้อหารือเกี่ยวกับหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

เรียน ประธานคณะกรรมการอำนวยการสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร.

อ้างถึง หนังสือสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร. ที่ ๑๒๕๑/๖๖๗๖ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง สถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร. แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๗ ได้พิจารณาเห็นชอบในหลักการและแนวทางการจัดโครงสร้างองค์กรรูปแบบอื่นที่ไม่ใช่ส่วนราชการ : หน่วยบริการรูปแบบพิเศษ รวมทั้งการนำรูปแบบการจัดโครงสร้างองค์กรฯ ดังกล่าวไปทดลองปฏิบัติใน ๓ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักกษัตริย์ กรมธนารักษ์ กองโรงพิมพ์ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และสถาบันฯ โดยหน่วยงานดังกล่าวจะมีสถานะเป็นหน่วยงานให้บริการภายในของระบบราชการ มีลักษณะกึ่งอิสระ แต่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคล และยังคงถือเป็นส่วนหนึ่งของกระทรวงหรือกรม ซึ่งอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของปลัดกระทรวงหรืออธิบดี เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) จึงได้อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๕ วรรคสอง ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานของหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๘ แปลงสภาพของสถาบันฯ เป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๔๘ ต่อมาได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยมาตรา ๔๐/๑ บัญญัติว่า “ในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการภายในกรม ถ้าการปฏิบัติราชการใดของส่วนราชการนั้นมีลักษณะเป็นงานการให้บริการหรือมีการให้บริการเกี่ยวเนื่องอยู่ด้วยและหากแยกการบริหารออกเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษจะบรรลุเป้าหมายตามมาตรา ๓/๑ ยิ่งขึ้น ส่วนราชการดังกล่าวโดยความเห็นชอบคณะรัฐมนตรีจะแยกการปฏิบัติราชการในเรื่องนั้น ไปจัดตั้งเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ ซึ่งมีใช่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ แต่อยู่ในกำกับของส่วนราชการดังกล่าวก็ได้” ดังนั้น หน่วยบริการรูปแบบพิเศษจึงเป็นหน่วยงานที่ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีได้เป็นราชการส่วนกลางหรือรัฐวิสาหกิจ แต่เป็นหน่วยงานที่อยู่ในกำกับของส่วนราชการ สถาบันฯ จึงขอหารือว่า หน่วยบริการรูปแบบพิเศษไม่อยู่ในความหมายของคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ใช่หรือไม่ อย่างไร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔ บัญญัตินิยามคำว่า “เงินงบประมาณ” หมายความว่า เงินงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายเกี่ยวกับการโอนงบประมาณ

/เงิน ...

เงินซึ่งหน่วยงานของรัฐได้รับไว้โดยได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีให้ไม่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง เงินซึ่งหน่วยงานของรัฐได้รับไว้โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมาย และเงิน ภาษีอากร ค่าธรรมเนียม หรือผลประโยชน์อื่นใดที่ตกเป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายหรือที่ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจเรียกเก็บตามกฎหมาย และให้หมายความรวมถึงเงินกู้เงินช่วยเหลือ และเงินอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ องค์การมหาชน องค์การอิสระ องค์การตามรัฐธรรมนูญ หน่วยธุรการของศาล มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ หน่วยงานสังกัดรัฐสภา หรือในกำกับของรัฐสภา หน่วยงานอิสระของรัฐ และหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง “การจัดซื้อจัดจ้าง” หมายความว่า การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งพัสดุโดยการซื้อ จ้าง เช่า แลกเปลี่ยน หรือโดยนิติกรรมอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และ “พัสดุ” หมายความว่า สินค้า งานบริการ งานก่อสร้าง งานจ้างที่ปรึกษาและงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง รวมทั้งการดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยที่มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุโดยใช้เงินงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าต่อการกิจของรัฐ และป้องกันปัญหาการทุจริต ให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามแนวทางของพระราชบัญญัตินี้ และกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ จากนิยามความหมายของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ สามารถพิจารณาได้ว่า หน่วยงานของรัฐที่จะดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเกี่ยวกับพัสดุด้วยเงินงบประมาณจะต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามแนวทางของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ นี้

๒. เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) ได้อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๕ วรรคสอง ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานของหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๘ แปลงสภาพของสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร. เป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ ซึ่งตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔๐/๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการภายในกรม ถ้าการปฏิบัติราชการใดของส่วนราชการนั้นมีลักษณะเป็นงานการให้บริการหรือมีการให้บริการเกี่ยวเนื่องอยู่ด้วยและหากแยกการบริหารออกเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษจะบรรลุเป้าหมายตามมาตรา ๓/๑ ยิ่งขึ้น ส่วนราชการดังกล่าวโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจะแยกการปฏิบัติราชการในเรื่องนั้น ไปจัดตั้งเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ ซึ่งมีใช่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจแต่อยู่ในกำกับของส่วนราชการดังกล่าวก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี” ประกอบกับระเบียบสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร. ว่าด้วยการดำเนินงานและการบริหารทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๖ กำหนดว่า “สถาบันเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลอยู่ภายใต้การกำกับของสำนักงาน ก.พ.ร.” เมื่อสถาบันฯ อยู่ในกำกับของสำนักงาน ก.พ.ร. ซึ่งเป็นส่วนราชการ ตามนิยามคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” นัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ ดังนั้น จึงถือว่าสถาบันฯ เป็นหน่วยงานของรัฐตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ ประกอบกับรายได้ของสถาบันฯ มาจาก (๑) การให้บริการสำนักงาน ก.พ.ร. (๒) การให้บริการราชการอื่น ๆ องค์การมหาชน (๓) จัดการฝึกอบรมโดยสถาบันฯ ซึ่งรายได้ทั้งหมดของสถาบันฯ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔๐/๑ วรรคสี่ บัญญัติว่า “ให้รายได้ของหน่วยบริการรูปแบบพิเศษเป็นรายได้ที่ไม่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง” ประกอบกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานของหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๖ กำหนดว่า “เงินอุดหนุนที่ได้รับตามข้อ ๘ และรายได้ที่ได้รับจากการให้บริการทั้งปวง ให้หน่วยบริการรูปแบบพิเศษ

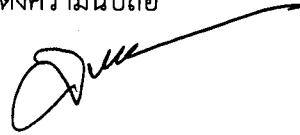
/มี ...

มีสิทธิเก็บรักษาไว้และนำไปใช้ในกิจการของหน่วยบริการรูปแบบพิเศษได้ ตามระเบียบที่ผู้มีอำนาจควบคุมกำหนด ดังนั้น เงินรายได้ดังกล่าว จึงถือเป็นเงินงบประมาณ ตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ

ดังนั้น เมื่อสถาบันฯ เป็นหน่วยงานที่อยู่ในนิยามความหมายของคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” และเงินของสถาบันฯ เป็นเงินที่อยู่ภายใต้นิยามความหมายของคำว่า “เงินงบประมาณ” ตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ สถาบันส่งเสริมฯ จึงต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ และกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ นี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุทธิรัตน์ รัตนโชติ)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๔

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖